

PARLAMENT EWROPEW

2009 - 2014

Dokument ta' sessjoni

A7-0070/2014

30.1.2014

RAPPORT

dwar azzjonijiet speċifiċi fil-Politika Komuni tas-Sajd għall-iżvilupp tar-rwol tan-nisa
(2013/2150(INI))

Kumitat għas-Sajd
Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi

Rapporteurs: Dolores García-Hierro Caraballo, Raúl Romeva i Rueda

(Laqgħat tal-Kumitati Kongunti – Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura)

PR_INI

WERREJ

Pagna

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW	3
NOTA SPJEGATTIVA	11
RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT	14

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar azzjonijiet speċifiċi fil-Politika Komuni tas-Sajd għall-iżvilupp tar-rwol tan-nisa (2013/2150(INI))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-leġislazzjoni applikabbli għall-Fond Ewropew għas-Sajd (FES), speċjalment ir-Regolamenti (KE) Nru 2328/2003, Nru°861/2006, Nru°1198/2006 u Nru°791/2007 tal-Kunsill, li jstabbilixxu r-regoli u l-arranġamenti dwar l-għajnuna strutturali Komunitarja fis-settur tas-sajd¹,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2010/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2010 dwar l-applikazzjoni tal-principju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 86/613/KEE²,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni leġislattiva tiegħu tas-6 ta' Lulju 2013 dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Politika Komuni tas-Sajd³,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni leġislattiva tiegħu, tat-12 ta' Settembru 2012, dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fis-settur tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura⁴,
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni u l-pożizzjonijiet adottati mill-Parlament u l-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (COM(2011)0804),
- wara li kkunsidra l-proposta magħmula mill-Kummissjoni u l-pożizzjonijiet adottati mill-Parlament u l-Kunsill dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni f' "Il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni – Orizzont 2020 (2014-2020)" (COM (2011) 0810),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni bl-isem "Strategija għall-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel 2010–2015" (COM(2010)0491),
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu, tal-15 ta' Dicembru 2005, dwar in-netwerks tan-nisa: sajd, biedja u diversifikazzjoni⁵,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu, tat-22 ta' Novembru 2012, dwar is-sajd kostali

¹ ĠU L 223, 15.8.2006, p. 1.

² ĠU L 180, 15.7.2010, p. 1.

³ P7_TA(2013)0040.

⁴ P7_TA(2012)0333.

⁵ P6_TA(2005)0532.

fuq skala żghira, is-sajd artiġjanali u r-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd¹,

- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar id-dimensjoni esterna tal-Politika Komuni tas-Sajd²,
 - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Settembru 2012 dwar ir-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd – Komunikazzjoni Ġenerali³,
 - wara li kkunsidra s-seduta dwar in-nisa u l-iżvilupp sostenibbli fil-qasam tas-sajd fil-Kumitat għas-Sajd tal-1 ta' Diċembru 2010,
 - wara li kkunsidra s-seduta tal-Kumitat għas-Sajd u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi li saret fil-Parlament Ewropew fl-14 ta' Ottubru 2013 dwar l-iżvilupp tar-rwol tan-nisa fis-sajd u fl-akkwakultura Ewropej,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra d-deliberazzjonijiet kongunti tal-Kumitat għas-Sajd u tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi skont l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għas-Sajd u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A7-0070/2014),
- A. billi x-xogħol li jsir min-nisa fis-sajd u l-akkwakultura mhuwiex rikonoxxut u, generalment, jibqa' invizibbli, minkejja l-fatt li jirrappreżenta valur ekonomiku konsiderevoli u jikkontribwixxi għas-sostenibbiltà soċjali, ekonomiċi u ambjentali ta' diversi lokalitajiet u reġjuni fl -Ewropa, b'mod partikolari fiż-żoni li jiddependu mis-sajd;
- B. billi aktar minn 100 000 mara jaħdmu fis-settur tas-sajd fl-Istati Membri, li 4 % minnhom iwettqu xogħol fis-settur tal-estrazzjoni, u b'xogħlijiet marbuta mal-attività tal-bastimenti tas-sajd bhala nisa li jsewwu x-xbieki, jaħdmu fil-portijiet jew jieħdu hsieb l-ippakkjar, 30 % f'dak tal-akkwakultura, prinċipalment fis-sajd għall-frott tal-baħar li jsir bil-mixi, u madwar 60 % fl-industrija tal-iproċessar;
- C. billi x-xogħol li tradizzjonalment jagħmlu n-nisa fis-setturi tas-sajd u l-akkwakultura huwa xogħol tqil: is-sajd għall-frott tal-baħar li jsir bil-mixi, il-bejgħ tradizzjonali tal-ħut, kemm jekk ikun mobbli jew f'faċilità fit-triq jew f'hanut, il-manifattura u t-tiswija tax-xbieki tas-sajd, l-iżbarkar u l-ikklassifikar tal-qabdiet, u l-imballaġġ f'kundizzjonijiet klimatiċi partikolarment diffiċli;
- D. billi l-istatistika tissottavaluta bil-kbir ir-realtà tax-xogħol tan-nisa f'xi wħud minn dawn is-setturi u l-kriżi ekonomika mifruxa u l-qgħad għoli f'xi Stati Membri għenu biex jiżiedu aktar dawn iċ-ċifri u wasslu għal numru dejjem akbar ta' nisa involuti f'attivitajiet fis-settur tas-sajd, partikolarment fil-għbir tal-molluski tal-art, bhala mezz biex

¹ P7_TA(2012)0460.

² P7_TA(2012)0461.

³ P7_TA(2012)0336.

jikkomplimenta jew anke jiżgura d-dhul tal-familja tagħhom;

- E. billi jirrikonoxxi l-kontribut tan-nisa fl-attivitajiet relatati mas-sajd u l-akkwakultura, u b'mod partikolari f'dawk relatati mal-preparazzjoni u t-tiswija tax-xbieki tas-sajd, dawk relatati mar-rimi u l-klassifikazzjoni tal-ħut, il-ġestjoni tal-provvista tal-prodotti għal kull bastiment, mal-ipproċessar, it-trasformazzjoni, l-ippakkjar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-ħut, jew il-ġestjoni tal-intrapriżi tas-sajd;
- F. billi fil-paragrafu 30 tar-risoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar is-sajd kostali fuq skala żgħira, is-sajd artigjanali u r-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd il-Parlament jistieden lill-Istati Membri jqisu l-importanza tar-rwoli ekonomiċi, soċjali u kulturali tan-nisa fl-industrija tas-sajd sabiex in-nisa jkun jista' jkollhom aċċess għall-benefiċċji soċjali; jenfasizza li l-partecipazzjoni attiva tan-nisa fl-attivitajiet relatati mas-sajd tikkontribwixxi, l-ewwel nett, għaž-żamma u s-sopravivenza tas-settur tas-sajd u t-tieni nett, dik tat-tradizzjonijiet, prattiki speċifiċi kif ukoll għas-salvagwardja tad-diversità kulturali tad-diversi reġjuni;
- G. billi fir-risoluzzjoni leġiżlattiva tiegħu tat-12 ta' Settembru 2012 il-Parlament jitlob li tittiehed azzjoni biex tiġi promossa l-partecipazzjoni tan-nisa fl-organizzazzjonijiet ta' produttori tas-settur tas-sajd u l-akkwakultura;
- H. billi fil-paragrafu 31 tar-risoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar is-sajd kostali fuq skala żgħira, is-sajd artigjanali u r-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd il-Parlament jappella lill-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) biex jipprovi fondi halli jinkoraġġixxi l-partecipazzjoni tan-nisa fis-settur tas-sajd, appoġġ għall-assocjazzjonijiet tan-nisa, taħriġ vokazzjonali għan-nisa, u tishih tar-rwol tan-nisa fis-sajd billi jingħata appoġġ kemm għall-attivitajiet li jitwettqu fuq l-art kif ukoll dawk assoċjati mas-sajd, kemm fil-produzzjoni kif ukoll fl-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni;
- I. billi fil-paragrafu 39 tar-risoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar is-sajd kostali fuq skala żgħira, is-sajd artigjanali u r-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd il-Parlament jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jadottaw miżuri biex jigarantixxu li n-nisa jkunu jstgħu jgawdu paga ugwali u drittijiet tax-xogħol, soċjali u ekonomiċi oħra, inkluża l-assigurazzjoni li tkopri r-riskji u miżuri għall-applikazzjoni tal-koeffiċjenti għall-irtirar bikri biex jingħata kumpens għad-diffikultà tax-xogħol (xogħol bil-lejl, periklu, hinijiet skont ir-ritmu tal-produzzjoni jew possibbiltà ta' sajd) li huma esposti għalihom minhabba li jaħdmu fis-settur tas-sajd, kif ukoll ir-rikonoxximent tal-patoloġiji speċifiċi tagħhom bħal mard okkupazzjonali;
- J. billi d-data statistika dwar il-forza tax-xogħol, u b'mod partikolari, dik dwar it-tqassim skont il-ġeneru f'ċerti attivitajiet, kif ukoll dik dwar is-sajd artigjanali jew fuq skala żgħira, l-akkwakultura estensiva u l-attivitajiet relatati, tingħata inqas prijorità minn dik dwar il-qbid, il-ħatt, it-tunnellaġġ, eċċ.;
- K. billi d-data statistika għall-UE u l-Istati Membri dwar il-forza tax-xogħol fis-sajd, l-akkwakultura u setturi relatati mhijiex kompluta, armonizzata jew imqasma f'indikaturi biex ikun possibbli li jiġi stimat il-kontribut tan-nisa f'dawn is-setturi;
- L. billi jirrikonoxxi li, minkejja x-xogħol imwettaq min-nisa fis-settur tas-sajd u l-

akkwakultura u l-kontribut ekonomiku importanti tagħhom, ma jgawdux protezzjoni soċjali u tax-xogħol adegwata u lanqas ma għandhom status professjonali u tax-xogħol xieraq;

- M. billi jirrikonoxxi li n-nisa jbatu minn diskriminazzjoni ekonomika fis-settur tas-sajd, u jirċievu paga inqas mill-irġiel għat-twettiq tal-istess xogħol;
- N. billi f'hafna każijiet ix-xogħol imwettaq min-nisa fis-settur tas-sajd ma jkollu ebda rikonoxximent legali u ma jinvolvi access għal protezzjoni soċjali proporzjonat mar-riskji u l-kundizzjonijiet speċifiċi tas-saħħa u l-karatteristiċi ta' dawn l-attivitajiet;
- O. billi fil-paragrafu 42 tar-risoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar is-sajd kostali fuq skala żgħira, is-sajd artiġjanali u r-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd il-Parlament jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri passi biex jipromwovu u jiksbu rikonoxximent akbar, kemm fuq livell legali kif ukoll soċjali, għax-xogħol tan-nisa fis-settur tas-sajd, u biex jiżguraw li n-nisa li jaħdmu full-time jew part-time għal impriżi tal-familja jew li jgħinu lill-konjuġi tagħhom u li jikkontribwixxu b'dal-mod għas-sostenibbiltà ekonomika tagħhom stess u tal-familja, jingħataw l-istess rikonoxximent legali jew benefiċċji soċjali li jgawdu minnhom persuni li jaħdmu għal rashom, b'mod partikolari billi tiġi applikata d-Direttiva 2010/41/UE, u biex jiġu żgurati d-drittijiet soċjali u ekonomiċi tagħhom, inkluża l-ugwaljanza fis-salarji, il-benefiċċji tal-qgħad fil-każ li jitilfu l-impjiegi tagħhom (b'mod temporanju jew definittiv), id-dritt għal pensjoni, il-bilanċ bejn il-hajja professjonali u tal-familja, l-access għal-liv tal-maternità, l-access għas-sigurtà soċjali u għas-servizzi tas-saħħa mingħajr ħlas, u l-harsien tas-saħħa u s-sigurtà fuq ix-xogħol, u drittijiet soċjali u ekonomiċi oħra, inkluża assigurazzjoni li tkopri r-riskji fuq il-baħar;
- P. billi fir-risoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Settembru 2012 il-Parlament jitkellem dwar il-htieġa ta' rikonoxximent legali u soċjali akbar u kumpens ikbar għar-rwol tan-nisa fis-settur tas-sajd, u l-istess drittijiet bħall-irġiel, kif ukoll status legali u benefiċċji soċjali ekwivalenti għal dawk disponibbli għal haddiema li jaħdmu għal rashom għall-konjuġi u l-koabitanti tas-sajjieda li jgħinu biex iżommu n-negozju tal-familja;
1. Ihegġeg lill-Kummissjoni tinkoragġixxi programm tal-istatistika speċifiku fuq ir-regġuni li jiddependu mis-sajd, b'attenzjoni partikolari għas-sajd kostali artiġjanali, il-metodi tas-sajd tradizzjonali u l-kanali kummerċjali speċifiċi, u x-xogħol u l-kundizzjonijiet soċjali u tax-xogħol tan-nisa li jiġbru l-frott tal-baħar, in-nisa li jsewwu x-xbieki u n-nisa artiġjani li jaħdmu fis-sajd u attivitajiet relatati mas-sajd, sabiex jiġu evalwati l-htigijiet speċifiċi tal-attività tan-nisa u jiġi mtejjeb ir-rikonoxximent soċjali ta' dawn il-professjonijiet li huma verament iebesin;
 2. Iqis li huwa meħtieġ li jitjeb il-gbir u l-analizi ta' informazzjoni statistika rigward l-impjiegi fis-settur tas-sajd, imqassma skont il-generu, it-tip ta' attività u t-tip ta' kuntratt (awtonomu, part-time, full-time, każwali), sabiex tkun tista' ssir stima tal-kontribut tan-nisa fis-sajd u l-akkwakultura;
 3. Ihegġeg lill-Kummissjoni biex il-gbir tad-data mqassma skont il-generi jiġi estiż għas-settur tal-qbid u biex jiġu introdotti indikaturi godda bħall-età, il-livell tal-edukazzjoni u t-taħriġ, u l-attività tal-konjuġi jew l-imsieheb;

4. Iqis li huwa neċessarju li jiġu stabbiliti definizzjonijiet ċari dwar l-indikaturi statistiċi użati għall-ġbir ta' data dwar l-impjieġ tal-forza tax-xogħol fis-sajd, l-akkwakultura u fis-setturi relatati; iqis ukoll li hu neċessarju li tithejja firxa armonizzata ta' indikaturi statistiċi fil-livell tal-UE u jistieden lill-Istati Membri jipprovdu, fiż-żmien dovut, data kompluta b'konformità ma' dawk l-indikaturi;
5. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jirrikonoxxu r-rwol tan-nisa legalment u soċjalment fis-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, kif ukoll l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni li jiddependu mis-sajd, sabiex jiġu eliminati l-ostakli ekonomiċi, amministrattivi u soċjali kollha li jagħmlu l-parteciġazzjoni tagħhom aktar diffiċli f'kundizzjonijiet ugwali;
6. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Kunsill ihegġu lill-Istati Membri jirregolaw u jirrikonoxxu bħala mard okkupazzjonali l-korrimenti fil-ġogi jew fl-ispina jew il-mard reumatiku kkawżati mill-kundizzjonijiet klimatiċi horox li jkollhom jaħdmu fihom in-nisa li jiġbru l-frott tal-baħar, in-nisa li jsewwu x-xbieki, in-“neskatillas”, in-nisa li jieħdu hsieb l-ippakkjar, nisa tal-intrapriżi ta' trasformazzjoni, il-proċessuri nisa, is-sajjieda nisa, in-negożjanti nisa kif ukoll dawk li jirriżultaw minn tqandil ta' piżijiet eċċessivi;
7. Ihegġegħ lill-Kummissjoni tirrikonoxxi li x-xogħol tan-nisa jikkontribwixxi biex itejjeb it-traċċabilità tal-prodotti tas-sajd, haġa li min-naħa tagħha tikkontribwixxi għall-għarfien tal-konsumatur u tiggarrantixxi standards oġhla ta' kwalità u sigurtà tal-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura, u b'hekk iżżid l-oportunitajiet ekonomiċi, gastronomiċi u turistiċi taż-żoni tas-sajd;
8. Jitlob li jinholqu (taħt il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u/jew strumenti oħra) mekkanizmi speċifiċi ta' appoġġ li jistgħu jkunu attivati f'emergenzi (diżastri naturali) kif ukoll mekkanizmi ta' kumpens finanzjarju biex jassistu lis-sajjieda irġiel u nisa u lill-familji tagħhom matul il-projbiżżjoni temporanja tas-sajd, speċjalment f'żoni fejn is-sajd huwa l-uniku sors ta' qlieġ;
9. Iqis li huwa meħtieġ li tiġi promossa u appoġġata finanzjarjament il-kooperazzjoni bejn in-nisa permezz ta' networks nazzjonali u Ewropej tan-nisa, bil-għan li tizdied il-viżibilità tan-nisa fis-settur tas-sajd, li tinholq kuxjenza soċjali dwar il-kontribut tan-nisa fl-attività tas-sajd, li jiġi ffaċilitat l-iskambju tal-esperjenzi kif ukoll biex il-bżonnijiet u t-talbiet tan-nisa jiġu kkomunikati mill-gvernijiet lokali lill-korpi Ewropej;
10. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiffaċilitaw l-aċċess għall-finanzjament għall-organizzazzjonijiet tan-nisa fis-setturi tas-sajd, l-akkwakultura u f'setturi relatati, haġa li tagħmilha possibbli li dawn jimplementaw l-inizjattivi tagħhom, jikkonsolidaw l-organizzazzjonijiet tagħhom u jikkuntattjaw organizzazzjonijiet oħra tan-nisa għal skambji tal-esperjenzi u l-prattiki tajbin;
11. Iqis li huwa meħtieġ li tiġi promossa u msahħa l-parteciġazzjoni effettiva tan-nisa fil-korpi konsultattivi, fil-kunsilli konsultattivi u fil-korpi deċiżjonali, rappreżentattivi, reġjonali u professjonali, filwaqt li tiġi żgurata l-parteciġazzjoni tagħhom fit-teħid ta' deċiżjonijiet fis-settur pubbliku u privat bl-istess kundizzjonijiet bħall-irġiel;

Il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) 2013–2020

12. Jinnota li Stat Membru wiehed biss uża l-opportunitajiet offruti mill-Assi 4 tal-Fond Ewropew għas-Sajd biex jiffinanzja proġetti li għandhom lin-nisa bħala beneficijarji, u jhegġeġ lill-Istati Membri jaħtfu l-opportunitajiet offruti mill-FEMS biex:

- japplikaw il-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs, kemm fil-manifattura kif ukoll fl-iżvilupp jew fl-implimentazzjoni tal-programmi operattivi;
- jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni tan-nisa fis-settur tas-sajd billi jfasslu s-settur mill-ġdid u joffru faċilitajiet adegwati (bħal kmamar biex ibiddu fuq il-bastimenti u fil-portijiet);
- jappoġġaw l-assoċjazzjonijiet tan-nisa u l-organizzazzjoni tagħhom f'netwerks (eż. dawk li jagħmlu x-xbieki, in-nisa li jaħdmu fil-port u dawk li jieħdu hsieb l-ippakkjar);
- jappoġġaw proġetti li jtaffu l-problemi li jirriżultaw mill-kundizzjonijiet tax-xogħol tan-nisa li jiġbru l-frott tal-baħar, inkluż il-bilanċ bejn il-hajja professjonali u dik tal-familja;
- jappoġġaw proġetti għall-promozzjoni, id-diversifikazzjoni u ż-żieda fil-profil tar-rwol tan-nisa fis-sajd u l-akkwakultura;
- joffru aċċess lin-nisa u t-tfajliet għat-taħriġ permezz tal-iffinanzjar ta' taħriġ speċifiku, edukazzjoni professjonali u rikonossiment professjonali tal-attività tagħhom; għal dan il-ghan l-Istati Membri għandhom ivaraw proċessi għall-kisba ta' ċertifikati ta' hiliet b'rikonossiment uffiċjali u jistabbilixxu ċentri ta' taħriġ għal dawn l-attivitàjiet professjonali li jagħmlu n-nisa fid-diversi komunitajiet;
- joffru lit-tfajliet opportunitajiet imtejba ta' impjieg u jappoġġaw il-kontinwità bejn il-ġenerazzjonijiet, b'mod partikolari fl-iżvilupp ta' attivitàjiet tan-negozju sostenibbli tal-ambjent marittimu;
- jippromwovu t-taħriġ vokazzjonali, b'mod partikolari għal nisa li jaħdmu fis-settur tas-sajd u l-akkwakultura, biex iżidu l-possibilitajiet tagħhom għal aċċess għal pożizzjonijiet maniġerjali u pożizzjonijiet tekniċi kwalifikati u ta' ġestjoni relatati mas-sajd f'kundizzjonijiet ta' paga ugwali;
- itejbu r-rwol tan-nisa fis-sajd, b'mod partikolari jappoġġaw l-attivitàjiet li jsiru fuq l-art, u għal attivitàjiet relatati mas-sajd, kemm fil-produzzjoni kif ukoll fl-ipproċessar, il-kummerċjalizzazzjoni u l-bejgħ;
- jippromwovu l-inizjattivi intraprenditorjali varati min-nisa, inkluż, meta applikabbli, id-diversifikazzjoni ekonomika ta' ċerti attivitàjiet relatati mas-settur tas-sajd, fost l-oħrajn attivitàjiet bħall-istudju tal-mużewijiet, it-tradizzjonijiet kulturali, is-snaġġa, il-gastronomija u l-industrija tar-ristoranti;
- jippromwovu l-inizjattivi intraprenditorjali f'attivitàjiet mhux relatati mal-attività tas-sajd f'dawk iż-żoni kostali li batew telf ta' impjegi bħala konsegwenza tal-applikazzjoni tar-riforma tas-sajd

13. Ihegġeg lill-Istati Membri jipprovdu mezzi ta' self b'imghax favorevoli li jippermettu li jinghelbu d-diffikultajiet speċifiċi li jiffaċċaw in-nisa biex jiffinanzjaw proġetti suxxettibbli li jiddaħhlu fil-programmi nazzjonali skont il-FEMS;
14. Jistieden lill-Istati Membri jappoġġjaw inizjattivi kummerċjali tan-nisa billi jiffacilitaw sistema iktar favorevoli ta' mikrokreditu u jipprovdu informazzjoni xierqa dwar l-opportunitajiet ta' finanzjament;
15. Ihegġeg lill-Istati Membri jieħdu miżuri biex jiżviluppaw u jimmmodernizzaw l-infrastruttura lokali, jiddiversifikaw l-attivitajiet ekonomiċi u jtejbju l-kwalità tal-ħajja fiż-żoni tas-sajd, partikolarment fiż-żoni li jiddependu totalment mis-sajd, sabiex jiġi żgurati l-iżvilupp sostenibbli tagħhom, filwaqt li jiġġieldu l-faqar b'mod ġenerali, u partikolarment fejn dan jaffettwa n-nisa u t-tfal, u jfittxu li jevitaw il-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika;
16. Itenni l-pożizzjonijiet adottati fil-qafas tal-proċedura relatata mal-Orizzont 2020, il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (2014–2020), rigward l-inkoraġġiment tal-partecipazzjoni tan-nisa fir-riċerka, il-proġetti u d-dixxiplini xjentifiċi kollha, u, b'mod partikolari, ta' dawk li jiddedikaw l-attività professjonali tagħhom għall-għarfien tal-ambjent marittimu;
17. Jistieden lill-Istati Membri biex:
 - jirrikonoxxu legalment il-ħidma tan-nisa li jikkontribwixxu finanzjarjament għall-unità tal-familja u dawk li jagħmlu dan permezz tax-xogħol tagħhom, anke jekk mhux imħallas;
 - jiżguraw sostenn għan-nisa, billi jagħtuhom il-benefiċċji tal-qgħad f'każ li jiġu sfurzati jieqfu jaħdmu (b'mod temporanju jew definittiv), id-dritt għal pensjoni, il-bilanċ bejn il-ħajja professjonali u tal-familja, l-aċċess għal-liv tal-maternità (ikun xi jkun l-istat maritali jew ta' unjoni ċivili fil-koppja), l-aċċess għas-sigurtà soċjali u s-servizzi tas-saħħa mingħajr ħlas u l-ħarsien kontra r-riskji li huma esposti għalihom fix-xogħol fis-settur marittimu u tas-sajd;
18. Jinnota li fil-paragrafu 28 tar-riżoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar id-dimensjoni esterna tal-politika komuni tas-sajd il-Parlament jistieden lill-UE biex, permezz tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ, taħdem favur il-penalizzazzjoni tal-pajjiżi li jwettqu azzjonijiet ta' diskriminazzjoni kontra n-nisa, u li fil-paragrafu 45 tal-istess riżoluzzjoni hu jitlob lill-Kummissjoni biex, meta tinnegozja ftehimiet dwar is-sajd, tiżgura li l-istat kostali jiddedika parti sostanzjali tal-għajnuniet settorjali għall-iżvilupp tar-rikonossiment, il-promozzjoni u d-diversifikazzjoni tar-rwol tan-nisa fis-settur tas-sajd u biex tiżgura l-applikazzjoni tal-prinċipju tat-trattament u l-opportunitajiet ugwali għan-nisa u l-irġiel, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda t-taħriġ u l-aċċess għall-finanzjament u l-kreditu;
19. Ihegġeg lill-Kummissjoni tiżgura li d-dimensjoni Ewropea tal-generu tiġi inkorporata u garantita fil-ftehimiet ta' shubija ekonomika li jinvolvu s-settur tas-sajd;

Regolament bażiku dwar il-Politika Komuni tas-Sajd

20. Ihegġegħ lill-Istati Membri jiżguraw konformità mal-għanijiet tal-Politika Komuni tas-Sajd il-ġdida dwar l-aċċess għal riżorsi tas-sajd ibbażati fuq kriterji trasparenti ta' natura ambjentali, soċjali u ekonomika, billi jiġu inkorporati prinċipji ta' trattament u opportunitajiet ugwali bejn in-nisa u l-irġiel;
21. Ihegġegħ lill-Istati Membri jirrikonoxxu l-istatus tax-xogħol tan-nisa f'kazijiet ta' waqfien temporanju tal-attività, inklużi l-perjodi ta' mistrieħ bijoloġiku;
22. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw konformità mad-Direttiva 2010/41/UE sabiex in-nisa fis-settur tas-sajd li jaħdmu full-time jew part-time fin-negozji tal-familja jew jappoġġjaw lill-konjuġi jew l-imsieħba tagħhom, billi jikkontribwixxu b'dan il-mod għas-sostenibbiltà ekonomika tagħhom u tal-familja, kif ukoll dawk li jwettqu tali attività bħala għajxien u ma jappartjenu għal ebda unità tal-familja, jirċievu r-rikonoxximent legali u l-benefiċċji soċjali ekwivalenti bħal dawk ta' persuni awtonomi;
23. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet tal-Istati Membri.

NOTA SPJEGATTIVA

Dan ir-rapport għandu l-għan li jiżgura l-għarfien, ir-rakkomandazzjonijiet u l-inizjattivi tal-Kumitat għas-Sajd u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa relatati mar-rwol soċjoekonomiku tan-nisa fis-settur tas-sajd u l-akkwakultura, fil-kuntest tar-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd.

L-attivitajiet speċifiċi li ġew żviluppati fil-Kumitat għas-Sajd tal-Parlament Ewropew rigward l-iżvilupp tal-ugwaljanza bejn is-sessi fil-Politika Komuni tas-Sajd matul is-snin riċenti jinkludu r-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar in-netwerks tan-nisa: sajd, biedja u diversifikazzjoni (2004/2263(INI)) tal-Kumitat għas-Sajd, il-Fond Ewropew għas-Sajd 2007–2013, u s-seduta ta' smiġħ tal-2010 li saret fil-Kumitat tas-Sajd dwar in-nisa u l-iżvilupp sostenibbli fl-oqsma tas-sajd, fejn ġew żvelati l-kundizzjonijiet diffiċli li jiffaċċaw in-nisa fid-dinja tas-sajd u l-htieġa li tiġi promossa l-partecipazzjoni tan-nisa fl-aspetti kollha tal-politika tas-sajd.

Il-Kumitat għas-Sajd u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi kellhom seduta kongunta ta' smiġħ dwar l-iżvilupp tar-rwol tan-nisa fis-sajd u fl-akkwakultura Ewropej fl-14 ta' Ottubru 2013. Dik is-seduta analizzat is-sitwazzjoni tan-nisa fis-settur tas-sajd, ir-rwol tagħhom fil-holqien ta' opportunitajiet godda fil-komunitajiet kostali, fatturi godda frabta mal-miżuri li jostnu l-holqien ta' netwerks tan-nisa u l-iskambju tal-aħjar Prattiki, l-integrazzjoni tad-dimensjoni tal-ġeneru fl-istadji differenti ta' implimentazzjoni tal-Fond Ewropew għas-Sajd, b'mod partikolari fl-Assi 4 , u l-prospetti futuri fil-kuntest tar-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd.

Fir-rigward tar-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd li għaddejja bħalissa, għandu jiġi enfasizzat ir-rapport dwar is-sajd kostali fuq skala żgħira, is-sajd artiġjanali u r-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd (2011/2292(INI)), li jinkludi kuncetti importanti ħafna għar-rwol tan-nisa fis-sajd, relatati mat-titjib fil-kundizzjonijiet soċjali u tax-xogħol u r-rwol ekonomiku-soċjali u kulturali tagħhom jew il-komunikazzjoni ġenerali (2011/2290(INI)). Dan enfasizza l-htieġa ta' rikonoxximent legali u soċjali akbar u l-importanza tax-xogħol tan-nisa fis-settur tas-sajd, u r-rwol tagħhom fl-ekonomija tal-familja, inkluż dak tal-koabitanti.

Minkejja l-importanza soċjoekonomika tan-nisa fis-sajd u l-akkwakultura, rari ssir referenza konkreta għall-garanzija ta' kundizzjonijiet ugwali rigward l-aċċess tan-nisa għall-impjiegi relatati mas-sajd fil-pjanijiet, il-programmi u l-leġiżlazzjoni tas-sajd.

Ix-xogħol tan-nisa fis-sajd u fl-attivitajiet relatati spiss hu invizibbli u jikkumplimenta x-xogħol li jsir mill-imsieħba tagħhom li klima ekonomika li dejjem qed issir iktar ħarxa għan-negozji tal-familja. F'dawn is-sitwazzjonijiet la hemm paga fissa u lanqas benefiċċji soċjali. Ma' dan għandu jiġi miżjud li, għal xi nisa, din l-attività hija l-uniku sors ta' dhul ekonomiku tagħhom.

L-iskarsezza u n-nuqqas ta' aċċessibilità għad-data statistika dwar ir-rwol tan-nisa fid-dinja tas-sajd jirrapprezentaw ostaklu ewlieni biex jiġu evalwati l-funzjonijiet imwettqa u l-kontribut ekonomiku. Hu diffiċli li wieħed ikollu stampa dettaljata tas-sitwazzjoni attwali tax-xogħol tan-nisa fis-sajd u l-akkwakultura meta d-data mhix imqassma skont il-ġeneru u t-tip ta' attività fis-settur tas-sajd u l-enfasi u fuq il-produzzjoni tas-sajd.

Il-Politika Komuni tas-Sajd il-ġdia għandha tikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, u b'mod partikolari tilhaq status ambjentali tajjeb sal-2020, kif stipulat fid-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ambjent marin (id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina). Dan ifisser li l-kontribut li jagħtu n-nisa li jaħdmu fis-sajd artegġanali jehtieg li jiġi indirizzat ukoll, peress li x-xogħol favorevoli għall-ambjent tagħhom se jkun fattur prinċipali biex tiġi osservata d-Direttiva.

Wieħed għandu jiftakar ukoll li n-nisa u ż-żgħażaġħ huma dawk l-aktar affettwati fi żminijiet ta' recessjoni jew krizi ekonomika bħal dik ta' bhalissa u li huma l-ewwel nies li jaraw tnaqqis fil-potenzjal ta' impjieg, kumpens fil-paga u kundizzjonijiet tax-xogħol .

Bhalissa fl-Ewropa hemm xi assoċjazzjonijiet u organizzazzjonijiet tan-nisa fid-dinja tas-sajd biex jiddefendu d-drittijiet ugwali tagħhom u jirċievu konsulenza, u jippermettulhom ikunu konnessi, ikun hemm iktar koordinazzjoni u jippermettu aċċess għall-ġhajjnuna. Fl-2008, fl-UE kien hemm 18-il organizzazzjoni attiva fil-livell lokali jew reġjonali, 4 organizzazzjonijiet nazzjonali, netwerk nazzjonali, 3 netwerks transnazzjonali u netwerk Ewropew wieħed.

Fl-Ewropa, l-iktar netwerk kompensiv tan-nisa huwa [AKTEA](#), li l-oġġettivi tiegħu jinkludu li jagħmel ir-rwol tan-nisa fis-sajd u l-akkwakultura u fl-attivitajiet relatati viżibbli, iqajjem għarfien dwar il-kontribut tan-nisa f'dawn is-setturi, il-partecipazzjoni tan-nisa fil-proċeduri tat-tehid ta' deċizzjonijiet f'dawn is-setturi, l-iskambju tal-esperjenzi, eċċ..

It-taħriġ huwa wieħed mill-aktar aspetti importanti għall-iżvilupp u l-professjonalizzazzjoni ta' kwalunkwe qasam ta' xogħol. Il-kompiti mwettqa min-nisa fis-sajd artiġjanali għandhom jiġu rregolati permezz ta' korsijiet ufficjali li jippromwovu l-kontinwità tax-xogħol fis-soċjetà. Għandu jiġi enfasizzat ukoll il-bżonn li jsir taġħlim dwar l-użu ta' għodod relatati mat-teknoloġija tal-informatika għat-twettiq ta' attivitajiet tan-negozju jew finanzi tal-familja aktar speċifiċi u relatati mal-ġestjoni għan-nisa fis-settur tas-sajd.

Attwalment qed isir xogħol fuq il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) futur għall-perjodu 2013-2020, li se jkun l-istrument prinċipali għall-ġhajjnuna ta' finanzjament fis-settur tas-sajd u l-akkwakultura fl-Unjoni.

Fil-qafas tal-FEMS il-ġdid, l-Istati Membri għandhom jiżguraw aċċess għat-taħriġ permanenti taż-żgħażaġħ u n-nisa fis-settur tas-sajd, sabiex is-suq tax-xogħol tas-sajd jiġi valorizzat mill-ġdid u sabiex tkun żgurata l-promozzjoni u l-preżenza tiegħu fil-korpi rappreżentattivi kollha.

Bl-istess mod, għandhom jiżguraw l-ġhajjnuna għall-promozzjoni u ż-żamma tal-assoċjazzjonijiet tan-nisa fis-settur tas-sajd u l-akkwakultura, li jippromwovu l-preżenza, il-kunfidenza u r-rikonnoxximent soċjali akbar tagħhom.

Aspett ieħor importanti huwa l-partecipazzjoni tar-riċerkaturi nisa fil-qasam tal-ambjent tal-baħar, b'mod partikolari rigward l-impjieg tan-nisa fis-settur tas-sajd u l-istat tar-riżorsi. Tali riċerka hija vitali għall-isfruttar sostenibbli, filwaqt li jitqiesu l-effetti possibbli tat-tibdil fil-klima.

L-Artikolu 79 tal-FEMS jelenka bħala eligibbli fost l-oħrajn it-tipi ta' operazzjonijiet relatati

mal-analizi xjentifika u l-implimentazzjoni tal-PKS, programmi nazzjonali pluriennali ta' kampjunar, kampanji xjentifiċi ta' riċerka fuq il-baħar, eċċ., iżda l-FEMS il-ġdid għandu bżonn ukoll jiżgura l-ġbir u l-analizi kontinwa ta' data relatata mal-impjieg tan-nisa fis-settur tas-sajd u l-akkwakultura u l-kontribut soċjoekonomiku tagħhom fih. Il-konformità ma' dan ir-rekwiżit tgħin ukoll biex ikun hemm konformità mal-kriterji ġenerali fl-Anness III tal-FEMS, li jirrikjedu *l-eżekuzzjoni u l-implimentazzjoni effettiva ta' strategija esplicita għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi permezz ta', fost l-oħrajn sistema ta' ġbir u analizi ta' dejta u indikaturi mqassmin skont is-sess u għat-tfassil ta' politiki skont is-sessi bbażati fuq dejta konkreta.*

Il-FEMS il-ġdid għandu jipromwovi wkoll l-għajjnuna għan-nisa kollha li b'mod invizibbli kkontribwixxew permezz tax-xogħol tagħhom għall-ekonomija tal-familja, bl-istatus ta' konjuġi, koabitanti, eċċ..

Ir-Regolament bażiku l-ġdid dwar il-Politika tas-Sajd jistabbilixxi l-prinċipji ġenerali li għandhom jirregolawha fl-Artikolu 2, filwaqt li fl-Artikolu 7 tiegħu jistabbilixxi objettivi għall-isfruttament sostenibbli tar-riżorsi u miżuri biex jiġi minimizzat l-impatt negattiv tal-attivitajiet tas-sajd fuq il-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar. Biex jintlaħqu dawn l-objettivi huwa essenzjali li jingħata valur lill-attivitajiet li jwettqu n-nisa li jiġbru l-frott tal-baħar, peress li dawn jużaw ir-riżorsi tas-sajd b'mod sostenibbli, b'mod li jrrispetta l-popolazzjonijiet u r-riġenerazzjoni tagħhom, u huma jafu sew li jekk jinqabzu l-limiti, fil-futur ma jkollhomx riżorsi biex iwettqu xogħolhom.

Il-Politika Komuni tas-Sajd il-ġdida għandha ssegwi t-twettiq tal-objettivi relatati mal-prinċipju tal-ugwaljanza, ir-rikonoxximent storiku tar-rwol soċjoekonomiku tan-nisa fid-dinja tas-sajd, in-nondiskriminazzjoni fuq il-baži tal-ġeneru, miżuri soċjali u għajnuniet meħtieġa għall-qgħad, il-promozzjoni tal-inklużjoni tagħhom fil-komitati, komitati konsultattivi, u l-partecipazzjoni f'assoċjazzjonijiet, kif ukoll it-tiftix għal strumenti finanzjarji u miżuri soċjali meħtieġa u l-għajnuniet għal perjodi ta' mistrieħ bijologiċi tal-ħaddiema nisa.

Fil-qosor, huwa ċar li għad hemm ħafna neċessitajiet li jiffaċċjaw in-nisa li jaħdmu fis-settur tas-sajd. Jeħtieġ li l-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom jiġu regolati u s-sitwazzjoni tagħhom tiġi ugwali għal dik tal-irġiel, li jiġi żgurat li l-ġenerazzjonijiet futuri jhossuhom miġbudin lejn il-kundizzjonijiet tax-xogħol f'dan is-settur u jiġi rikonoxxut il-kontribut tagħhom għall-iżvilupp sostenibbli tas-sajd. Għalhekk, huwa essenzjali li din ir-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd tipprovdi l-baži għall-kisba ta' għajnuniet, linji gwida, pjanijiet u programmi ta' taħriġ, u r-rikonoxximent u ugwaljanza tad-drittijiet meħtieġa biex jiġi żgurat futur aħjar u stabbli tal-ħaddiema nisa fis-settur tas-sajd.

RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT

Data tal-adozzjoni	23.1.2014
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 32 -: 3 0: 2
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	John Stuart Agnew, Kriton Arsenis, Edit Bauer, Alain Cadec, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Isabella Lövin, Astrid Lulling, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Maria do Céu Patrão Neves, Ulrike Rodust, Raül Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Jarosław Leszek Wałęsa, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Sostitut(i) preżenti għall-votazzjoni finali	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Antolín Sánchez Presedo, Angelika Werthmann
Sostitut(i) (skont l-Artikolu 187(2)) preżenti għall-votazzjoni finali	Elisabetta Gardini, Anna Hedh